

Film New Kids Turbo: Ode aan de leegheid

12-02-2011 08:18 | gewijzigd 12-02-2011 08:23 | Ewout van der Staaij | reacties (20)

„New Kids Turbo is een absurd verhaal met een belachelijk hoge grapdichtheid.”

Binnen tien seconden klinkt het eerste schuttingwoord. Na anderhalf uur heeft de kijker een stortvloed aan lomp gedrag en wreed geweld over zich uitgestort gekregen, vergezeld van een overdosis vloeken. Desondanks vergaapten al meer dan 1 miljoen Nederlanders zich in de bioscoop aan de film "New Kids Turbo". „We zijn in het stadium van de onbeschaving aangeland.”

De crisis slaat toe in het Brabantse dorp Maaskantje, zo laat de film die is gebaseerd op de populaire tv-serie zien. Ook de hangjongeren Gerrie, Richard, Rikkert, Robbie en Barrie komen zonder werk te zitten. Het wordt nog dramatischer, want ook hun uitkeringen worden stopgezet. Slechts één oplossing rest het vijftal: nergens meer voor betalen en overal lak aan hebben. Zodoende loopt alles al snel uit de hand en terroriseren ze hun geboortedorp. „New Kids Turbo is een absurd verhaal met een belachelijk hoge grapdichtheid”, stellen de makers in een toelichting op de website van de film. De recalcitrante, asociale en agressieve jongeren laten niets heel van hun dorp in de strijd tegen de politie. Ze drinken bier als water, vloeken meer dan ze praten en genieten van excessief geweld.

„New Kids” is een tv-serie die al in 2007 en 2008 werd uitgezonden en daarna veel aandacht trok op internet. Maar de film, die sinds begin december in de Nederlandse bioscopen te zien is, breekt alle records. „New Kids Turbo” trekt uitverkochte zalen en overtrof op de eerste dag met 32.000 bezoekers, meer dan het aantal bij een première van de nieuwste Harry Potterfilm. Binnen een maand bracht de film meer dan 7,5 miljoen euro in het laatje.

Spiegel

Zegt de populariteit van een dergelijke film iets over de samenleving? „New Kids Turbo is bij uitstek een spiegel van onze tijd”, denkt dr. Ewald Mackay, docent cultuurgeschiedenis aan Driestar Hogeschool in Gouda. „De film staat niet op zichzelf, maar vindt zijn oorsprong in de jaren negentig van de twintigste eeuw in de zogeheten traditie van de "nouvelle violence”

(nieuw geweld) van filmmaker Quentin Tarantino. In deze wereld maken volwassenen films die helemaal geen enkel ideaal of hogere gedachte meer hebben, maar alleen maar gaan voor een destructieve vorm van domme lol. Ditzelfde weerzinwekkende geneuzel zie je terug bij bijvoorbeeld een website als geenstijl.nl of een omroep als PowNed. Volwassenen voeden de jeugd niet op, maar zetten een enorme geld- en media-industrie op om de jeugd vakkundig te verpesten, in de hoop bij jongeren in het gevele te komen.”

Mackay maakt zich daar boos over. „In het onderwijs hebben leraren dagelijks te maken met jongeren die door dergelijke ongein worden beïnvloed. Aan hen vervolgens de taak om daartegenin te roeien.”

Filmmakers ontkennen volgens Mackay ten onrechte dat ze geen boodschap hebben. „Je hebt altijd een boodschap, ook al zeg je er geen te hebben. Maar dan is dát de boodschap. Je invloed is wel degelijk dat jongeren overall lak aan krijgen en in een negatieve subcultuur rondhangen.”

Gelukkig zijn er heel veel jongeren bij wie dat niet het geval is en die nog vol idealen zitten, erkent de docent. „Maar in de harde straatcultuur van vandaag neemt die negatieve houding volgens mij enorm toe. Elke filmmaker moet zich realiseren dat hij met zijn medium een grote invloed heeft. Juist hij kan de hedendaagse jongeren bereiken via zijn films. Maar elke moraliteit wordt door dergelijke filmmakers afgedaan als achterhaald moralisme vol spruitjeslucht. Wat ze vergeten zijn, is dat er dankzij hun antimoraal-moralisme een hele generatie naar de haaien dreigt te gaan.”

Nadat de Eindhovense burgemeester, Van Gijzel, eind vorige maand een verband suggereerde tussen het zien van de film en het toenemen van straatgeweld, waren psychologen en sociologen er als de kippen bij om de zaak te sussen. Mackay snapt hen niet. „Politieagenten hebben letterlijke citaten uit de film naar hun hoofd gekregen. Toch worden er tal van pogingen gedaan om aan te tonen dat er geen invloed zou uitgaan van dergelijke films op jongeren. Volgens mij hebben die onderzoekers boter op hun hoofd. Het lijkt mij evident dat er wel invloed van uitgaat.”

In directe zin is dat volgens Mackay te zien in de toename van verhuftering en agressie in de openbare ruimte. „In indirecte zin zie ik een concentratieloze funcultuur, waarin het steeds moeilijker wordt om nog iets van een hogere, diepere wereld te laten zien in bijvoorbeeld het onderwijs.”

Toch wil de docent niet alleen somberen. „Gelukkig gebeurt er desondanks nog heel veel moois op scholen en hebben jongeren een grote openheid. Dat is een positief gevolg van onze moderne cultuur. Ook zie ik dat veel leraren een tegencultuur proberen te vormen.”

Volgens critici moeten volwassenen ”New Kids Turbo” als een parodie zien en die niet al te serieus nemen. Mackay vraagt zich echter af of de gemiddelde straatjongere deze vermeende subtiliteit opmerkt. „Volgens mij kijkt hij naar iets wat hij ook ziet in andere films van BNN. Andere omroepen vullen dit beeld aan, zodat er een totaalbeeld ontstaat dat voor mij bewijst dat we in het stadium van de onbeschaving zijn aangeland.”

Het bizarre geweld in deze film is volgens Mackay een overdrijving die al te duidelijk laat zien dat er veel geweld in de samenleving aanwezig is. „Het wordt hoog tijd dat coaches en psychologen, samen met leraren en ouders, in de spiegel kijken en zich afvragen wat ze

jongeren willen meegeven. Het is niet slim om dan weg te willen komen met het excuus dat de film alleen maar een parodie is.”

Gespletenheid

Welke invloed heeft de film op reformatorische jongeren en ouderen? Mackay: „In de reformatorische wereld is een gespleten situatie ontstaan. Veel mensen hebben officieel geen televisie, maar volgen bepaalde programma’s via internet. Dan heb je in feite ook televisie, al ben ik daar zelf niet op tegen.”

Volgens Mackay is het meer dan ooit noodzaak een sterke tegencultuur te bieden en niet al te krampachtig met de moderne cultuur om te gaan. „Ik hoor van mijn studenten soms verhalen over reformatorische middelbare scholen waar ik van schrik. Soms zijn jongeren daar, uit verzet tegen de opvoeding, lastiger dan jongeren in het gewone middelbare onderwijs. De moderne cultuur beïnvloedt ons allemaal hoe dan ook. Daarom moeten we een werkelijk alternatief bieden voor jongeren. Iets wat krachtig is en mooi en tegelijk ook toegankelijk. Als het geloof voor hen niet toegankelijk is en zij alleen op een repressieve manier buiten de wereld van film en muziek worden gehouden, is de invloed van die media juist maximaal groot. Dat moet je niet willen.”